

Cu đời số và Wikileaks

Tác Giả: BBC

Thứ Hai, 06 Tháng 12 Năm 2010 09:24

Ông Bùi Diễm, cựu Đại sứ Việt Nam Cộng Hòa tại Washington D.C. cho rằng công việc sắp tới của nhà ngoại giao Hoa Kỳ sẽ gặp nhiều khó khăn

do vụ 'xì tin' mới nhất trên Wikileaks.

Wikileaks nói họ có kế hoạch công bố 250,000 bản điện mật của Bộ Ngoại giao Mỹ.

Và lãnh đạo thời gian sẽ khó nói chuyện thân tình với nhà ngoại giao Mỹ, sẽ mất ngày nào đó tin nhắn công mật xuất hiện trên mặt báo.

Wikileaks, website chuyên tiết lộ các tin mật gây chấn động nói họ có kế hoạch công bố 250,000 điện tín của Bộ Ngoại giao Mỹ giai đoạn từ 1966 đến 2010. Điện tin mật (cable) là hình thức liên lạc chủ yếu giữa quán, lãnh sự quán Mỹ với Washington. Mật số điện tín ngoại giao nhằm đảm bảo tính an ninh, chính sách tối mật quốc gia. Mật số khác miêu tả cá tính của lãnh đạo thời gian, qua đó nói ngay thẳng, không rào đón.

Thời ông Bùi Diễm (trước 1975) điện tín ngoại giao là phương tiện chủ yếu để trao đổi thông tin giữa tòa đại sứ và Bộ Ngoại giao ở trong nước.

"Thời của tôi điện tín ngoại giao dùng đường truyền nhả điện thoại nhả ngườ c mã hóa khi gửi

đi. Ngäi ta gäi là đánh telex. Bây giä thì hä dùng máy computer và mäng internet, còn nhanh hän näa. Nó có nhäc đäm là đôi khi läi bä lät ra ngoài nhä vä Wikileaks hiän giä.

“Träc đây khi gäi vä bao giä cũng có mät mã. Khi tôi viät xong, cán bä cä yäu ä tòa đäi sä chuyän tin täc đó ra mät mã, đä chuyän vä Sài Gòn. ä Sài gän, ngäi ta chuyän bän mät mã đó ra bän chính thäc đä trình cho ngäi có trách nhiäm cäa chính phä. Ví dä nhä Täng träng Ngoäi giao hoäc ông Täng thäng.

Đôi khi có thông tin täi mät, ông Bùi Diäm cho räng phäi nhä ngäi cäm vä näc.

Đän mät giäa ĐSQ VNCH ä Washington gäi vä Sài Gòn đã đäc phía Mä đäc qua.

“Tät cä đän tín đäc gäi là tài liäu mät. Đôi khi có tài liäu mät hän näa không muän cho ai biät, thäng phäi nhä ngäi cäm tay đi máy bay mang vä. Cái này phäi hät säc đät biät.

“Có träng häp tôi theo dõi ông Kissinger trong vä đäu đänh häi đàm Paris. Khi ä Washington tôi gäp ông äy räi. Khi ông äy qua Paris cũng cũng đi theo. Hai ngày träc khi ông äy ký hiäp đänh tôi có làm tä trình cho ông täng thäng Thiäu. Cái bän täng trình đó đäc ngäi cäm tay mang vä.”

Läy tin

Trong cuộc gặp với quan chức của chính phủ Hoa Kỳ, mỗi khi chính khách Mỹ nói đến chế độ chính trị, quân sự hay kinh tế ở Việt Nam, cựu điệp sĩ của VNCH cho hay, ông đều đánh đi n tín kh n báo cáo Sài Gòn.

“Hàng ngày đều có một điệp n đi g i v , qua một mã chính phủ quy định. Chuyên viên một mã chuyên các báo đi n tín đó về Sài Gòn.”

Dù ở vị trí nào, trong hoàn cảnh nào, ông Bùi Diễm cho rằng nhà ngoại giao phải có khả năng mọi tin chuyên nghiệp. Và chuyên nhanh về những công việc mà tin tức do thu thập được từ chính khách cao cấp của những nước này.

Ông kể về một tin tức, quan trọng, những công việc bằng cách tình cờ.

“Khi tôi nói chuyện với ông Kissinger, ông bày ra một công việc ngoại giao (khi bày là) William Rogers. Ông Kissinger phân trần với tôi rằng tất cả chính sách ngoại giao của Mỹ đều quy định ở Tòa Bạch Ốc chứ không phải Bộ Ngoại giao. Tôi liền chuyên câu nói của Kissinger về Sài Gòn để bên nhà biệt r ng, có sự cách biệt giữa Tòa Bạch Ốc và Bộ Ngoại giao.”

Và ông Bùi Diễm còn sẵn tin về những viên nào có trí tuệ và những công việc những người chính phủ Sài Gòn chuyên báo đi sách phù hợp.

“Ví dụ thì hai cuộc năm 1968, sự kiện có cuộc bầu cử những người giữa hai người viên Richard Nixon và Hubert Humphrey. Tôi đã hiểu rõ về gặp và nói chuyện với ông Nixon. Tôi cũng nói chuyện với cả ông Humphrey nữa. Ông Nixon muốn tôi nói chuyện một nh với ông Thiệu như một thay đổi thái độ trong cuộc chiến Việt Nam.

Báo đi n tín tôi đánh về nhà khi bày nói rằng họ thu n cho người viên Công Hòa (Nixon) một nh họ n người viên Dân Chủ (Humphrey). Đó là nh n định trung thực của tôi về chính trị Hoa Kỳ lúc đó.”

Nghe lén

Sau này ông Bùi Di m bi t r ng các b c đ n m t c a Tòa Đ i s VNCH ở Washington g i v trong n c đã đ c phía M đ c qua. Th m chí phòng làm vi c c a ông b đ t máy nghe lén.

“Đi u đó r t b t ti n. H mu n bi t tôi nói chuy n v i ai. Làm nh v y đ i v i m t đ ng minh càng không nên.”

Vi c website Wikileaks công b các đ n tin m t c a B Ngo i giao M s gây nh h ng x u đ n ho t đ ng ngo i giao c a Hoa K , ông Bùi Di m nói.

T nay v sau, ông cho r ng r t khó đ lnh đ o m t qu c gia nào đó nói chuy n thân tình v i viên ch c ngo i giao M .

“R i đây các nhà ngo i giao Hoa K đ làm vi c ở các n i s g p nhi u khó khăn. Quan ch c m t n c nào đó khi ti p nhà ngo i giao Hoa K đôi khi cũng dè d t. Làm sao có th nói m nh đ n khi bi t đâu, mai này nh ng l i nói c a mình s đ c công b trên báo chí th gi i. Công vi c c a nhà ngo i giao t đây s khó h n tr c r t nhi u,” c u đ i s c a VNCH nh n đ nh.